

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 9 maja 2024 r.

Poz. 4689

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.155.2024.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność § 4 uchwały nr XLIX/356/2024 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 marca 2024 r. Rada Miejska w Ujściu podjęła uchwałę nr XLIX/356/2024 w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, dalej jako: "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, zm. poz. 572, poz. 1463, poz. 1688), art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm. z 2022 r. poz. 2754, z 2023 r. poz. 535, poz. 1693, poz. 1938, poz. 2760, poz. 2754)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 kwietnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Materialnoprawną podstawę do podjęcia uchwały stanowił przepis art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.), dalej jako: "ustawa", w myśl którego: "Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych".

Uchwała podejmowana w oparciu o art. 97 ust. 5 ustawy stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliuguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA). Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy wyciągnąć także wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza Naczelny Sąd Administracyjny w wyżej wymienionym wyroku: "powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje

naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego". Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Rada Miejska w Ujściu w § 4 uchwały postanowiła, że: "Nie pobiera się odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia i mieszkaniu treningowym lub wspomaganym za miesiąc, w którym nastąpił zgon osoby, która przebywała w ośrodku wsparcia, mieszkaniu treningowym lub wspomaganym".

W ocenie organu nadzoru, rada nie została upoważniona do ustalania zasad zwalniania z ponoszenia opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia, mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, ani do określania przypadków w jakich osoba korzystająca z takiej formy pomocy może zostać zwolniona z ponoszenia przedmiotowych opłat.

Zauważyć też trzeba, że przepis art. 97 ust. 1 zdanie drugie ustawy przewiduje obligatoryjne zwolnienie z opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia, mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, zgodnie z którym: "Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego". Ustawodawca w sposób wyczerpujący unormował więc kwestię udzielania zwolnień od przedmiotowych opłat. Ewentualne upoważnienie dla prowadzący miejscowego do uregulowania tejże materii w sposób odmienny, czy chociażby uzupełniający, wymagałoby wyraźnego sformułowania w przepisie rangi ustawowej.

Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z 10 lipca 2018 r., II SA/OI 398/18 (CBOSA), w którym stwierdził, że ustawodawca: "W art. 97 ustawy o pomocy społecznej upoważnił stosowne rady do ustalenia zasad odpłatności w sensie pozytywnym poprzez konieczność określenia wysokości odpłatności, a nie poprzez zwolnienie z jej ponoszenia. Przepis art. 97 ustawy nie daje podstaw do dokonywania zwolnień, tak jak ma to np. miejsce w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, w którym się stwierdza, że rada gminy nie tylko określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, ale również szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat" (por. także wyrok WSA w Rzeszowie z 25 lipca 2019 r., II SA/Rz 366/19, CBOSA). Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z 28 stycznia 2014 r., IV SA/Wr 629/13 (CBOSA) zauważył, że: "Rada nie posiadała zatem żadnej kompetencji do wprowadzenia zwolnienia bądź obniżenia opłat pobieranych za pobyt w mieszkaniu chronionym".

W świetle powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Ujściu

Burmistrz Ujścia